

POLICYSOLUTIONS

Egyeduralkodó a Fidesz a híradókban

**A Policy Solutions elemzése az országos televíziók híradóinak
kiegyensúlyozottságáról**

2011. február

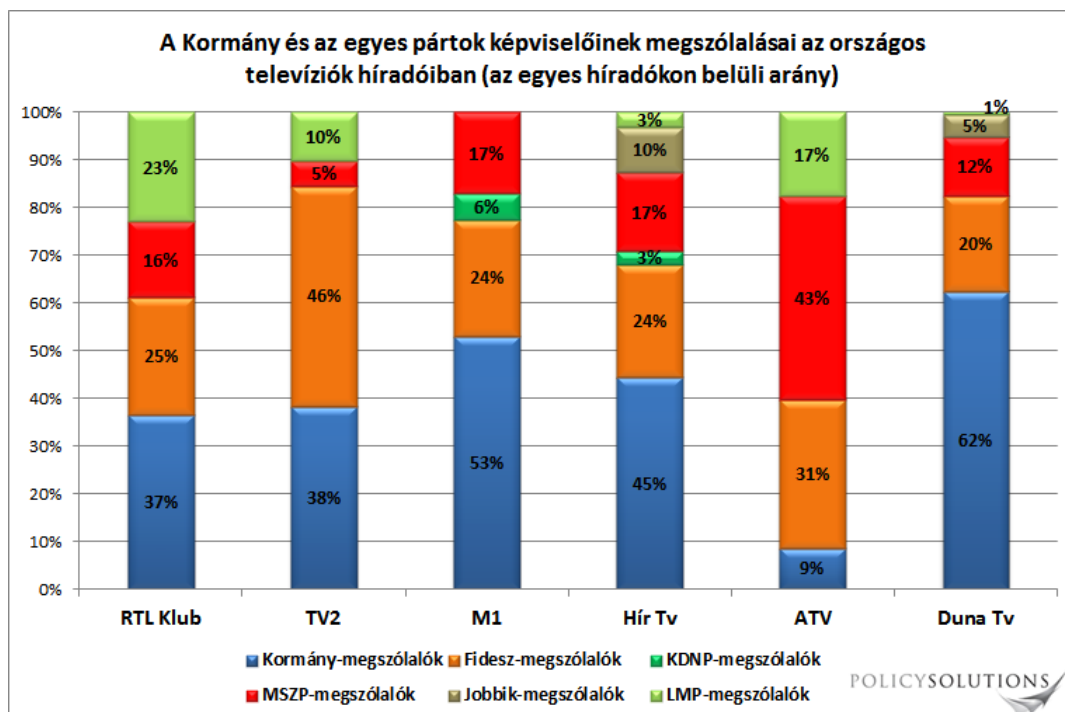
Vezetői összefoglaló

A Policy Solutions 2011. február 21-től egy héten keresztül vizsgálta a hat legnagyobb országos TV-csatorna (RTL Klub, TV2, M1, Hír Tv, ATV, Duna TV) esti híradóit annak érdekében, hogy képet kapjunk arról, hogyan mutatják be az egyes pártokat és mennyire kiegyensúlyozottak ezek a hírműsorok.

Az elemzésből kiderül, hogy a kiegyensúlyozottság fogalma – az RTL Klub kivételével – lényegében nem létezik az esti híradókban: a Fidesz-KDNP politikusai egyeduralkodók a hírműsorokban megszólaló szereplők között (1. ábra). Az egyes belpolitikai hírekhez a TV2-n 84%-ban, az M1-en 83%-ban, a Duna TV-n 82%-ban, a Hír TV-n pedig 72% kormánypárti politikusok nyilatkozatait játsszák be. Azaz a két közszolgálati televízió még a Hír TV-nél is nagyobb teret biztosít a kormánypártok számára.

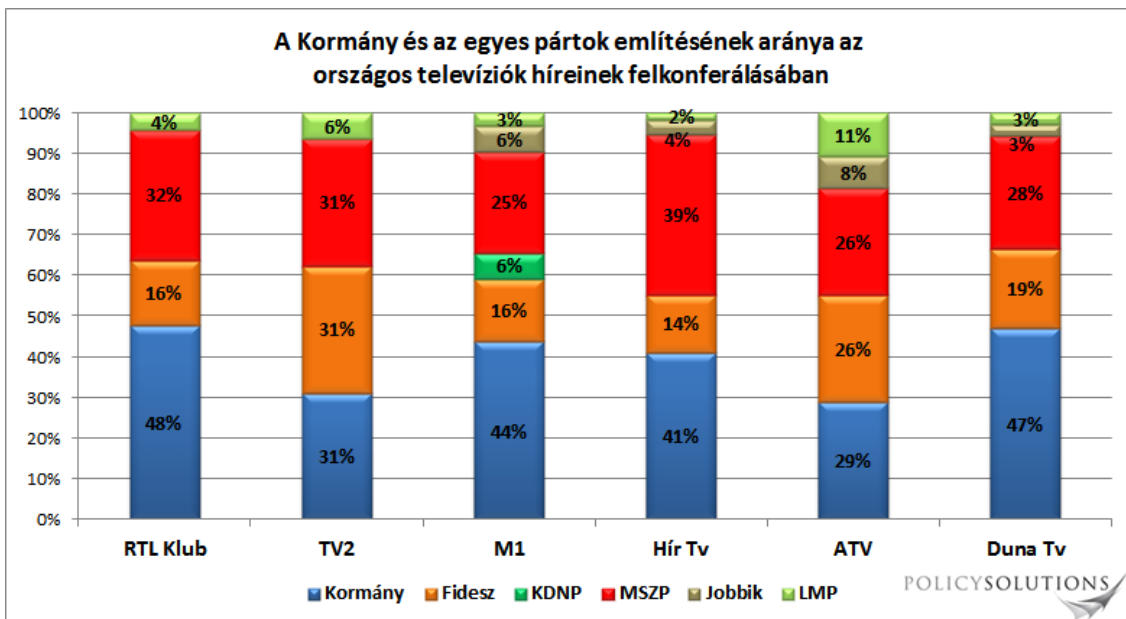
Az RTL Klub híradója felel leginkább az európai műsorszerkesztési elveknek, kétharmadhoz közeli, 62 százaléki a kormánypárti politikusok megszólalási aránya. A Fidesz-KDNP politikusai az ATV-n viszont jelentősen alulreprezentáltak (40 százalék). Az ATV egyben az MSZP utolsó menedéke is: a bejátszások 43 százalékában szocialista politikust szóltatnak meg, ez az egyetlen médium, ahol az ellenzéki vélemények vannak többségben.

1. ábra

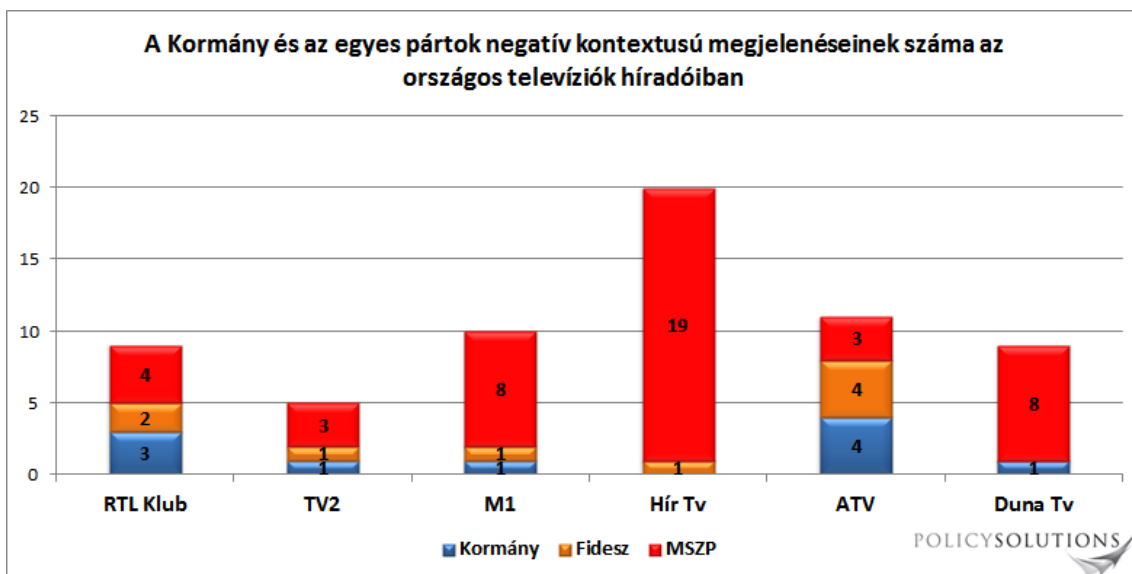
Ha az egyes pártok említéseinek arányát nézzük, akár azt a következtetést is le lehetne vonni, hogy csak a kormány általános kezdeményező-szerepéből adódó természetes aránytalanságok jellemzik az országos televíziós csatornák híradóit (2. ábra). A hírek számát tekintve ugyanis „mindössze” a híradók 50-60%-át uralják a kormánypártok.

2. ábra

Az egyes hírek kontextusának elemzéséből azonban kiderül, hogy míg a Kormánynak vagy a Fidesznek kedvezőtlen hírek szinte teljesen hiányoznak az esti híradókból, addig a Magyar Szocialista Párthoz kötődő megjelenések nagy többsége negatív tálalásban kerül a hírműsorokba. Egy évvel a Fidesz kormányzásának kezdete után – az ATV kivételével – még mindig minden csatornán az MSZP-hez kötődik a legtöbb negatív hír (3. ábra). A szocialistákról pozitív kontextusban nemcsak a Hír TV-n, de az M1, a Duna TV és a TV2 hírműsorában sem szerepelt egyetlen hír sem. Az MSZP hiába tehát az egyetlen ellenzéki párt, amely valamennyi híradóban érdemben rendelkezik megjelenésekkel, a pártot szinte mindenhol erőteljesen negatív véleményklíma veszi körül.

3. ábra

A Jobbik média-megjelenési nehézségeit támasztja alá, hogy a radikális jobboldali párt mindkét nagy kereskedelmi csatorna esetében „karanténban van”, és még az ATV-n foglalkoznak vele a legnagyobb mértékben – az összes hír 8 százalékában. A megszólalások tekintetében még rosszabb helyzetben van a Jobbik: csak a Hír TV-n és a Duna TV-n tudtak megjelenni jobbikos politikusok, elhanyagolható mértékben.

Az LMP szintén alig tud megjelenni az esti híradókban, de nincs a Jobbikéhoz hasonlítható elszigeteltségben. Az ökopárt minimális szinten valamennyi híradóban jelen van, az összes hír arányában az ATV-n (11 százalék), a politikusi nyilatkozatok időkeretét tekintve az RTL Klubon (23 százalék) jut a legtöbb műsoridőhöz. Az RTL Klubon a vizsgált időszakban ráadásul több megszólalási lehetőséget kaptak az ökopárti politikusok, mint a szocialisták. A Jobbik és az LMP számára előnyös lehet, hogy a vizsgált műsorok mindegyikében pozitív vagy semleges kontextusban számoltak be ezen pártokról, negatív hírekben egyáltalán nem szerepeltek.

Bíró Nagy András – Boros Tamás

A szerzők a Policy Solutions politikai elemzői

1. Pártok és politikusok az országos TV-híradókban

A Policy Solutions 2011. február 21. és 28. közötti munkanapokon vizsgálta a hat legnagyobb országos TV-csatorna (RTL Klub, TV2, M1, Hír TV, ATV, Duna TV) esti híradóit annak érdekében, hogy képet kapjunk arról, hogyan mutatják be az egyes pártokat, és mennyire kiegyensúlyozottak ezek a hírműsorok. Elemzésünkbe csak azon hírek kerültek be, amelyek a magyar pártpolitika szempontjából relevánsak voltak. Releváns hír alatt azokat értjük, amelyek felkonferálásában a pártokat vagy egyes politikusokat említették, a politikusok a bejátszásokban nyilatkoztak vagy a hírek tartalma közvetlenül érinthette valamelyik politikai szereplőt, akár annak említése nélkül is. Fontosnak tartottuk, hogy ne csak a médiajelenlét számszerű dimenziót vizsgáljuk, hanem azt is, hogy a politikai szereplők milyen kontextusban kerülnek be a hírekbe. Ennek megfelelően az egyes híreket három szempont szerint dolgoztuk fel:

1. Milyen arányban szerepelnek az egyes pártokhoz kapcsolódó hírek a híradókban?

Indikátor: a kormány és a pártok említésének aránya a politikai hírek felkonferálásaiban

2. Milyen arányban szerepelnek a kormány és az egyes pártok politikusai a híradók bejátszásaiban?

Indikátor: a kormány és a pártok politikusainak megszólalásai másodpercre lebontva

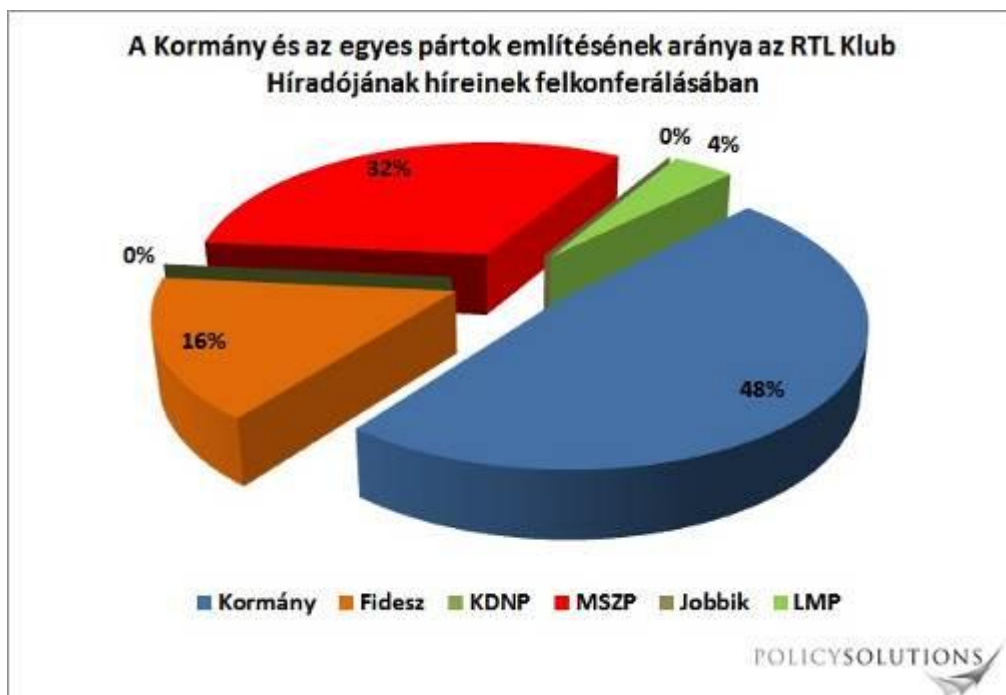
3. Milyen kontextusban szerepel a kormány és az egyes pártok a híradókban?

Indikátor: a kormány és az egyes pártok említésének kontextusa (pozitív – negatív – semleges)

1.1. RTL Klub Híradó

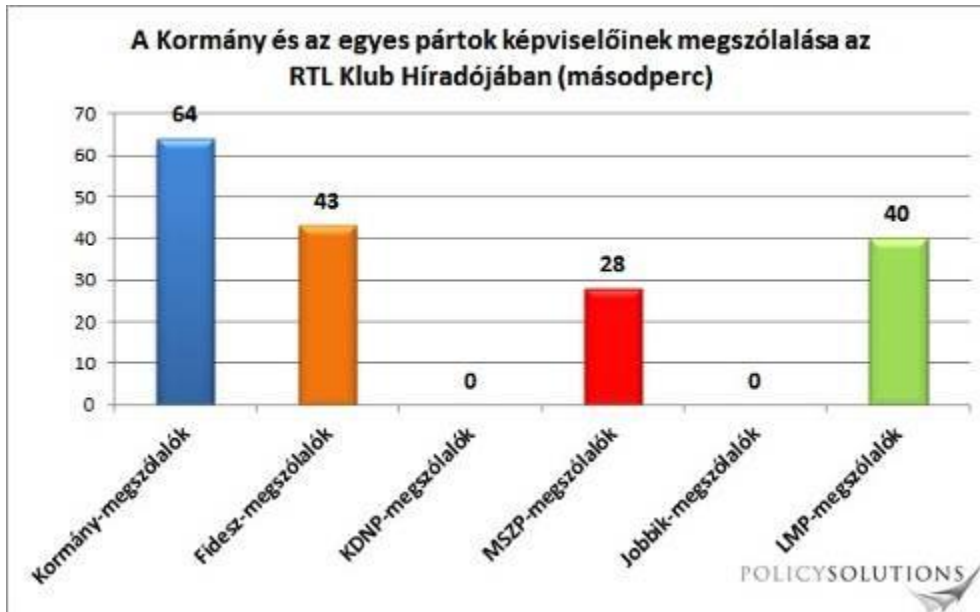
A legnézettebb televíziós csatorna esti híradójában érvényesül az ún. francia modell szerinti megoszlás – nagyjából kétharmad arányban kapnak helyet a kormányhoz és a kormánypártokhoz kapcsolódó hírek, és a hírek egyharmada szól az ellenzéki pártokról (4. ábra). Utóbbiak közül az MSZP-ről szól messze a legtöbb hír (32%), igaz a képet árnyalja, hogy nem csak a kormány kritikájával, hanem a folytatódó korrupciós ügyekkel is számos alkalommal bekerül a párt az RTL híradójába. Saját kezdeményezésű hírrel alig jutott szóhoz az LMP (4%), és egyáltalán nem kapott megjelenési lehetőséget a Jobbik.

4. ábra

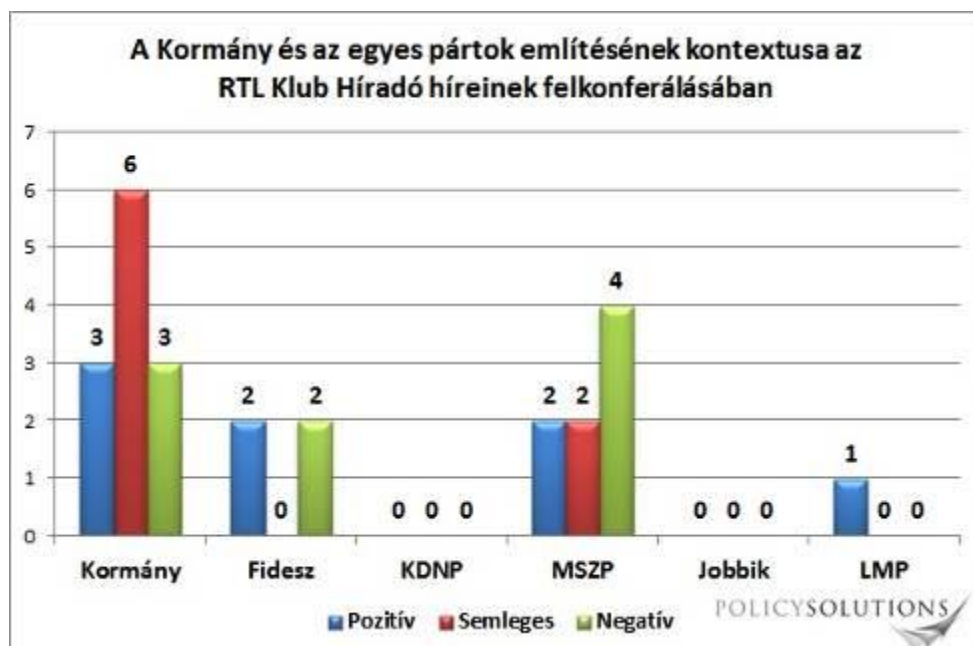
Kormány-ellenzék felosztásban ugyanez a trend érvényesül a politikusok megszólalási lehetőségeinek tekintetében: marad a kétharmad-egyharmad arány. Látványos azonban, hogy az RTL Klub a reagáló szerepben igencsak számít az LMP képviselőire (5. ábra). Az elsősorban korrupciós ügyek kommentálása kapcsán lehetőséghez jutó ökopárt politikusai több időt kaptak nyilatkozatra a vizsgált héten, mint az MSZP képviselői, és csaknem annyit, mint a nem-kormánytag fideszes politikusok. A jobbikosok a hírekhez kapcsolódó bejársásokban sem kaptak egyetlen megszólalási lehetőséget sem, a karantén tehát teljesnek mondható.

5. ábra

A kormány kétharmados fölénye az RTL Klubban nem jelenti azonban azt, hogy ezek a megjelenések mindenképpen előnyösek a Fidesznek. A kormányról és a Fideszről ugyanannyi pozitív hír látott napvilágot, mint amennyi negatív (6. ábra). Annak ellenére, hogy az MSZP viszonylag sok téma kapcsán kerül be az esti híradóba, a megjelenések között többségben vannak a negatív hírek – a vizsgált héten ilyen volt többek között a moszkvai ingatlaneladás vagy Juhász Ferenc ügyének középpontba kerülése. Az LMP a már említett korrupcióellenes üzenetek mellett akkor tudott a hírekbe kerülni, ha egy mások által még „le nem foglalt” közpolitikai kérdésben érdekes kezdeményezés mögé állnak – mint tette azt Ertsey Katalin a bölcsödei gondozónak állással.

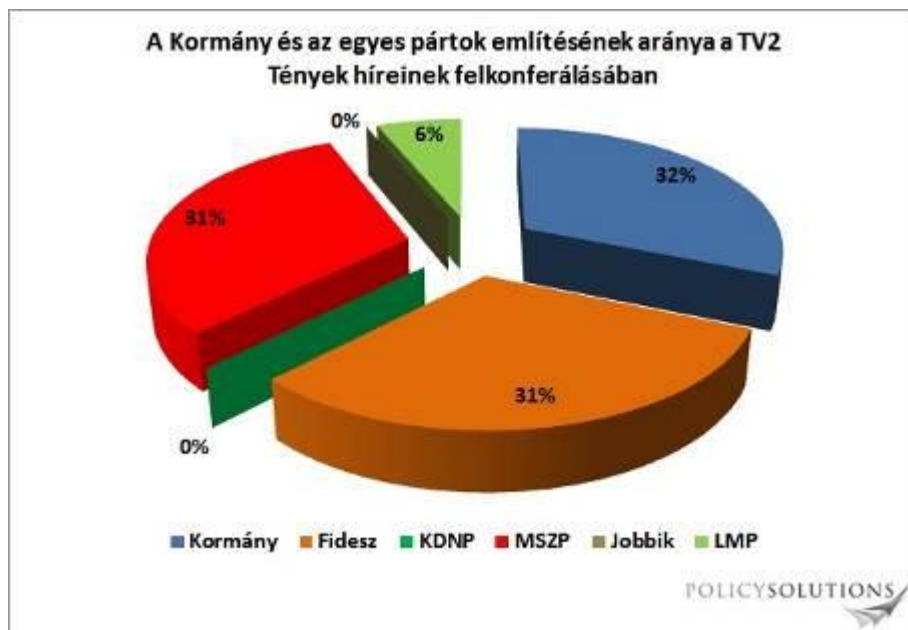
6. ábra

1.2. TV2 Tények

A másik nagy kereskedelmi televízió esti híradójában is a hírek nagyjából kétharmada szól a kormányról és a kormánypártokról (7. ábra). Az ellenzéki pártok közül itt is a szocialistákról esik a legtöbb szó, azonban ez szinte mindig a műsorvezető tálalásában vagy más pártok véleményeinek kíséretében történik meg. A Jobbik egyáltalán nem volt jelen a TV2 Tények című műsorában és az LMP is mindössze egyszer került megemlítésre: e műsorban is a zuglói korrupciós ügyekkel kapcsolatban megfogalmazott kritikák kapcsán.

7. ábra

A TV2 esetében arra lehetünk figyelmesek, hogy csak elvétve szólaltatnak meg nem kormánypárti politikust (8. ábra). Az összes bejátszás 85 százalékában kormánytisztviselőt vagy fideszes pártpolitikust hallhattak a Tények nézői. A vizsgált héten az MSZP és az LMP is mindössze egy-egy megszólaláshoz jutott – az MSZP a kormány és a cégek közötti bértárgyalások, az LMP valamivel hosszabban a zuglói események kapcsán -, míg a Jobbik egyhez sem.

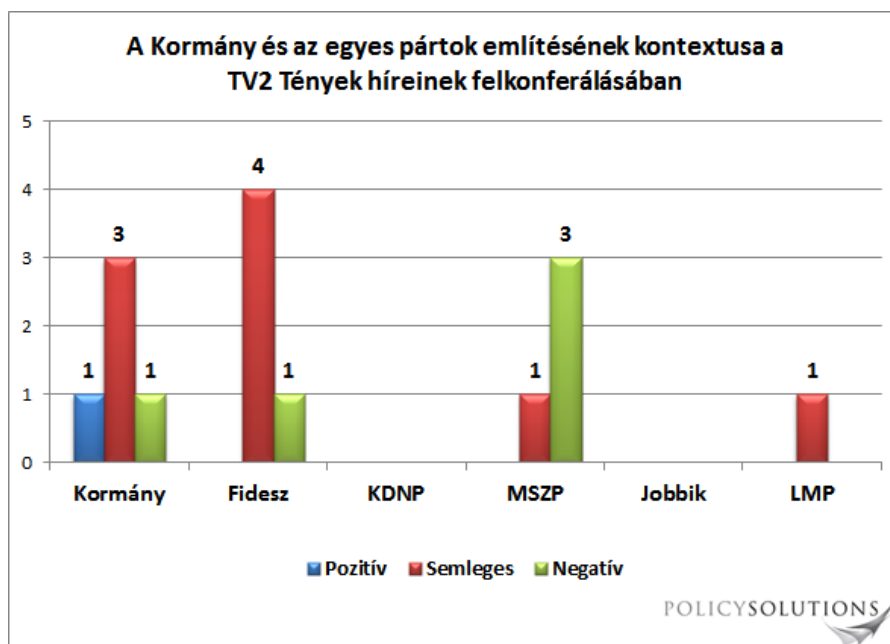

8. ábra

A TV2 Tények felkonferálásai nagyrészt semleges kontextusban vezetik fel a híreket (9. ábra). A kommentárok nem tüntetik fel a kormánypártokat automatikusan pozitív színben, a megszólalási lehetőségekbeli aránytalanságok azonban óhatatlanul is a fideszes valóságmagyarázatok erős túlsúlyát eredményezik. Az ellenzéki pártok közül az MSZP jórészt negatív környezetben jelent meg, a másik két pártról a megjelenések szinte teljes hiánya miatt nem alakulhat ki érdemi kép a nézőkben.

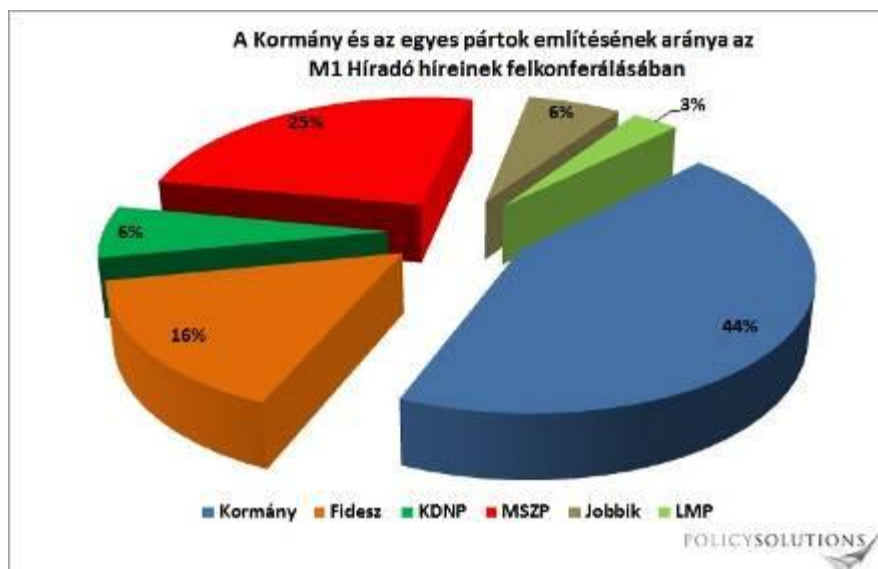
9. ábra

1.3. M1 Híradó

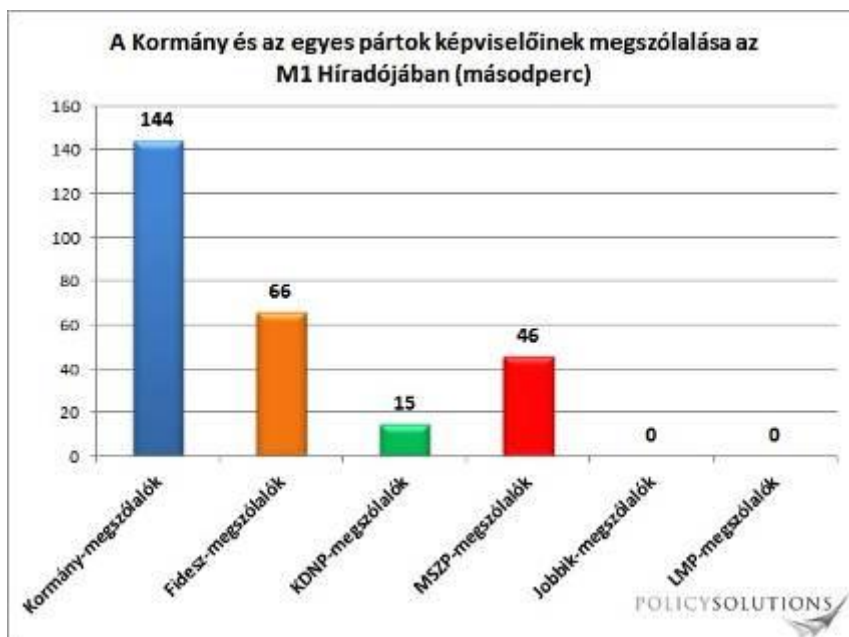
A Magyar Televízió esti híradójában a hírek kétharmada szól a kormányt és a kormánypártokat érintő hírekről. Az MSZP viszonylag jelentős, 25%-os jelenléte azonban itt sem kedvező a pártnak (10. ábra). A vizsgált adásokban az elmúlt nyolc évre való visszautalások gyakoriak voltak, soha sem pozitív értelemben. Az M1 híradóinak állandó jellemzői tehát a következők voltak: a kormánynak kedvező és az MSZP-nek kedvezőtlen hírek váltakozó bemutatása, amelyek között a kormány aktuális tevékenységéről szóló hírek azért jelentős többségben voltak.

10. ábra

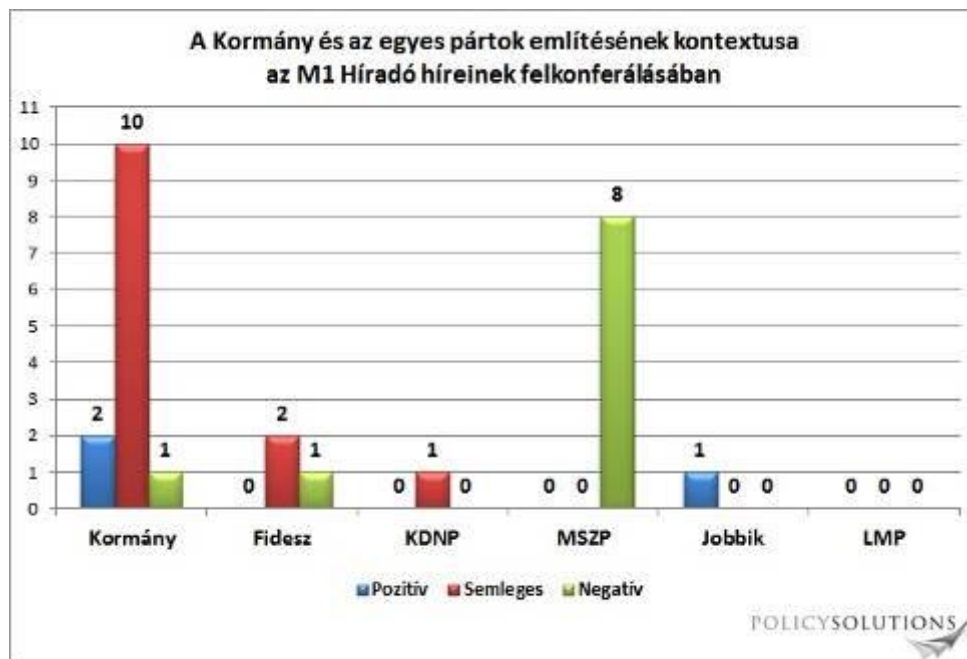
A Magyar Televízió február utolsó hetében elsöprő többségben kormánypárti politikusokat szólaltatott meg (11. ábra). E téren már korábban is érte kritika a közszolgálati híradókat, a jelek szerint a helyzet az elmúlt hónapokban sem változott: 83%-ban Fidesz-KDNP-s politikusokat játszottak be a hírekben. Úgy tűnik, az ellenzék az M1 számára kizárólag az MSZP jelenti, a fennmaradó 17%-nyi időben szocialista politikusok szólalhattak meg. Jobbikos és LMP-s képviselők egyáltalán nem jutottak megszólalási lehetőséghez.

11. ábra

A szóhoz jutó kevés szocialista politikus sem pozitív kontextusban szerepel az M1 híradójában. A vizsgált héten valamennyi esetben, amikor az MSZP-vel kapcsolatos hírek következtek, a felvezetés a szocialistákra nézve negatív volt (12. ábra). A kormánypárti politikusok nyilatkozatok terén tapasztalható túlsúlya pedig már nem teszi szükségsszerűvé, hogy a felkonferálások is elfogultak legyenek – a semleges tálalás után az ellensúly nélküli kormányzati vélemények így is uralkodó véleményekké válhatnak a műsoron belül.

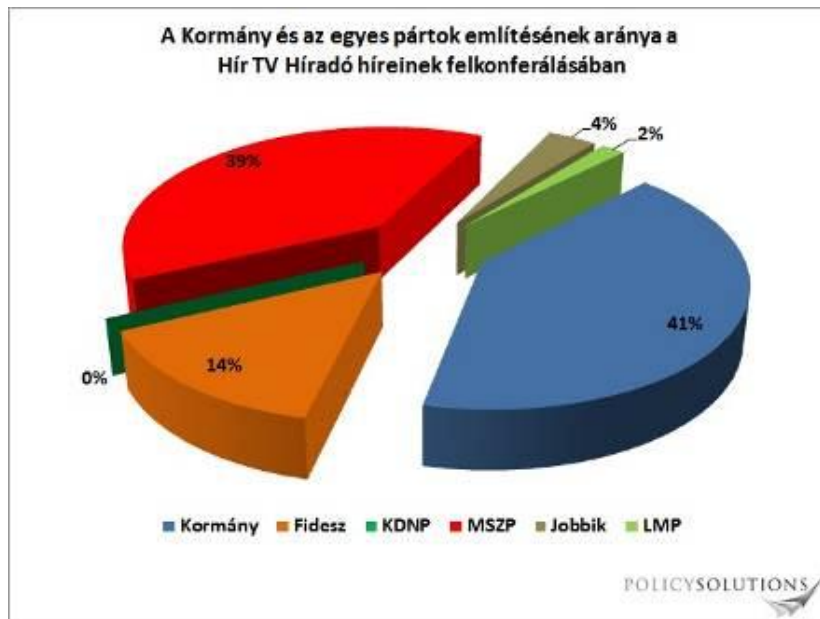
12. ábra

1.4. Hír TV Híradó

A jobboldalhoz közel álló Hír Televízió este 9 órás híradójában szinte ugyanannyi hírrel szerepel a kormány (41%) és az MSZP (39%). Kevesebbszer kerülnek a felkonferálás során említésre a kormánypozíciót nem vállaló fideszesek (14%), és mindössze néhány hír foglalkozik a Jobbikkal (4%) és az LMP-vel (2%). Míg arányaiban az MSZP-t a Hír TV-ben említik a legtöbbször („természetesen” negatív kontextusban) az összes országos televízió híradója közül, addig az LMP jelentősen alul van reprezentálva az esti híradóban (13. ábra).

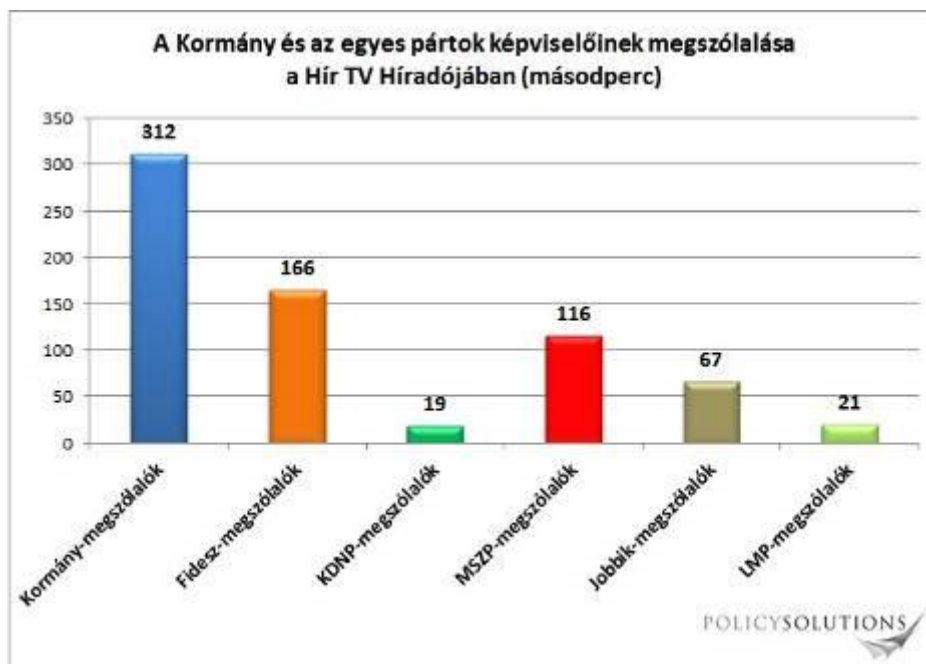
13. ábra

Annak ellenére, hogy a hírek 39%-a az MSZP-vel foglalkozik, a párt mindössze 2 perc megszólalási időt kapott egy hét alatt a Hír TV-ben (14. ábra). A kormány és a Fidesz politikusai több mint négyszer ennyit szerepeltek, és kimagaslóan magas a jobbikos politikusok szereplési ideje, ráadásul a radikális pártnak sikerült saját témát is a híradó napirendjére felvinnie. A jobboldali politikusok közül Orbán Viktor és Navracsics Tibor szerepel a legtöbbször, míg az ellenzék közül a vizsgált héten Szekeres Imrét szólították meg legtöbbször, elsősorban a Honvédelmi Minisztériummal kapcsolatos korrupciós ügyekben.

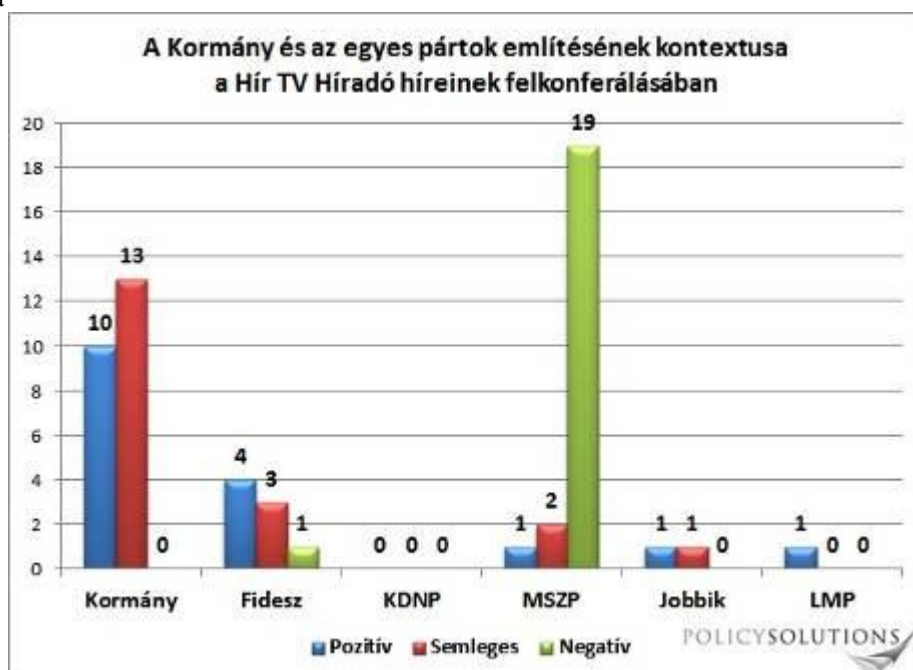

14. ábra

A Hír Tv híreinek felkonferálása során viszonylag egyszerű képlet érvényesül. Míg a kormány, a Fidesz, a Jobbik és az LMP szinte kivétel nélkül pozitív vagy semleges kontextusban kerül bemutatásra, addig a Szocialista Párt huszonkettőből tizenkilenc alkalommal negatív hírral került be a híradóba (15. ábra). Ezen hírek legtöbbje az előző kormányzatok feltételezett visszaéléseivel, korrupciós ügyeivel kapcsolatosak. Az LMP és Jobbik is elsősorban korrupció-ellenes témáival szerepelt a híradóban, mindkét pártnak az MSZP-t kritizáló megszólalásait mutatta be a televízió.

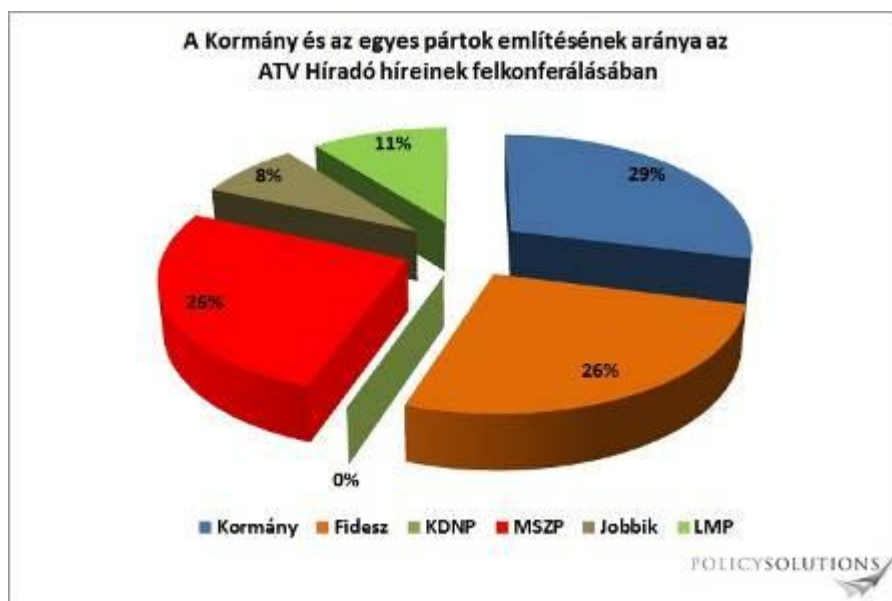
15. ábra

1.5. ATV Híradó

Az ATV Híradójában is – érthető módon – többségben vannak a kormánnyal kapcsolatos hírek, de a vizsgált médiumok közül egyedül e műsorban maradnak el érzékelhető mértékben az összes hír kétharmadától (58 százalék, 16. ábra). A többi csatornához képest szembeűnő az LMP és a Jobbik előtérbe engedése: az ökopárt négyszer, a Jobbik háromszor szerepelt az ATV híreiben. Az LMP többek között az alkotmányozás és a médiatörvény is tudta hallatni a hangját, míg a Jobbik álláspontjáról az esztergomi visszaélések és a fővárosi költségvetés ügyében is beszámolt az ATV.

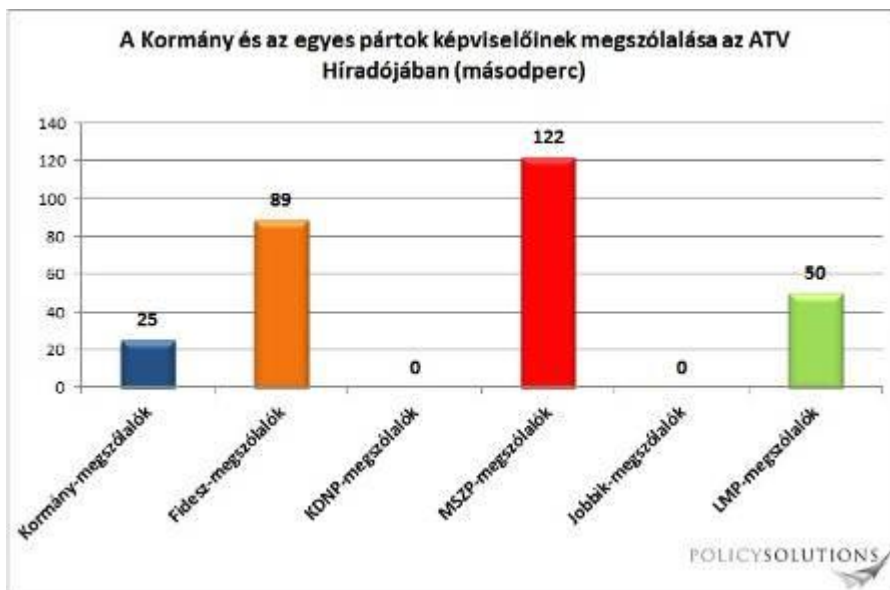
16. ábra

A megszólalások tekintetében fölényben vannak az ellenzéki pártok (17. ábra). A legtöbb időt az MSZP politikusai kapták, és némi meglepetésre az LMP több lehetőséget kapott, mint a kormány tisztségviselői. A Fidesz részéről elsősorban kormányzati pozícióval nem rendelkező pártpolitikusok szóltak meg, míg a Jobbiktól senki nem kapott megjelenési lehetőséget. Utóbbi esetében a műsorvezetők ismertetik a párt álláspontjait.

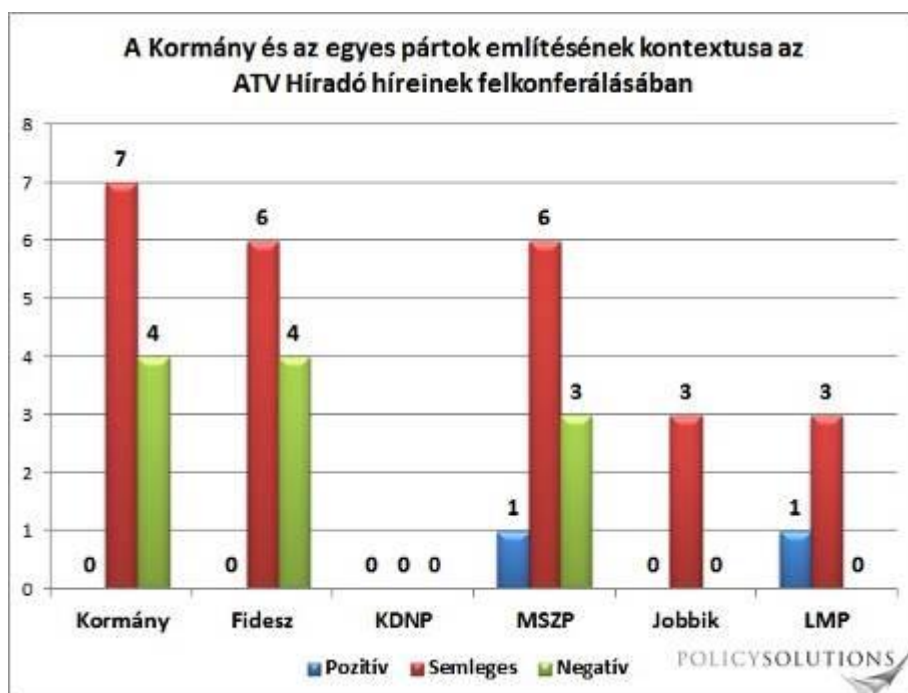

17. ábra

A hírek kontextusát tekintve látható, hogy az ATV Híradójában a kormánynak pozitív interpretációk hiányoztak (18. ábra), ellenben több esetben is előkerültek a kormánypártoknak kifejezetten kellemetlennek számító ügyek (pl. Tarr Béla nyilatkozata, esztergomi visszaélések, médiatörvény). Az MSZP esetében nem a felkonferálás, hanem az utána következő bejátszások segítik a pártnak pozitív megjelenéseket. Azt is meg kell jegyezni azonban, hogy a Szocialista Pártot érintő korrupciós ügyek az ATV Híradójából sem hiányoztak. A Jobbik és az LMP híreit semleges kontextusban mutatta be a csatorna a vizsgált héten.

18. ábra

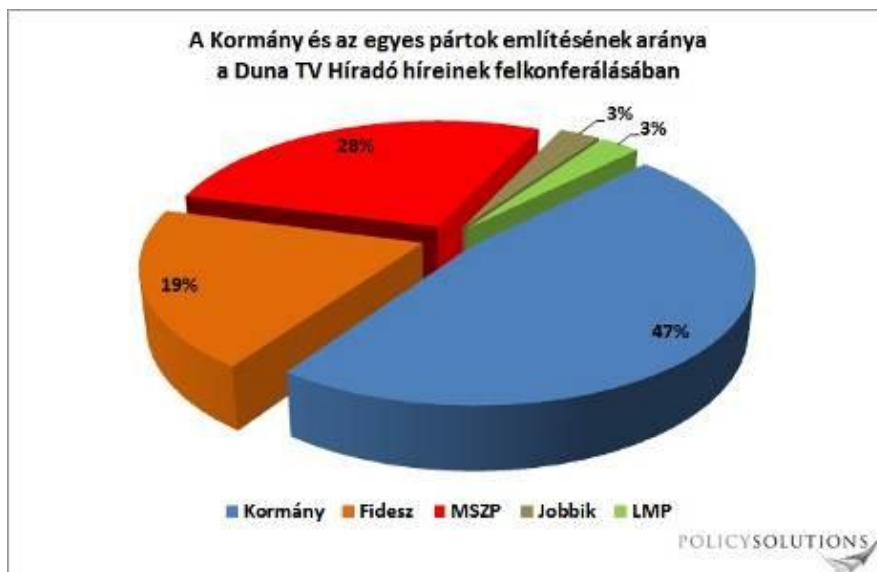

1.6. Duna TV Híradó

A Duna TV Híradója jóval több magyar belpolitikai hírt dolgoz fel, mint a kereskedelmi televíziók, így elviekben több megjelenési lehetősége lehetne mind pártnak. Az egyes pártokhoz köthető hírek tekintetében ez annyit jelent, hogy egyetlen párt sincs teljesen ignorálva, a közel egyharmad arányban jelenlévő MSZP-t érintő hírek mellett a Jobbiknak és az LMP-nek is volt alkalma megmutatni magát, igaz csak egyszer-egyszer (19. ábra).

19. ábra

A megszólalási lehetőségeket vizsgálva azonban ismét felborul a pálya a kormánypárti politikusok javára (20. ábra). Az összes politikusi nyilatkozat 83 százaléka származott a vizsgált híradókban a kormánytól vagy nem kormányzati pozícióban lévő fideszes politikusoktól. A maradék időn osztozhat a három ellenzéki párt, melyek közül még a rendre defenzív helyzetben nyilatkozó szocialista politikusok jutnak szóhoz a legtöbbször.

20. ábra

A Duna TV Híradója a TV2-höz hasonlóan építi fel a híreket: túlnyomórészt tényszerű, semleges felvezetést követnek a szinte kizárólag kormánypárti megszólalók. Az MSZP-vel is viszonylag sokat foglalkoznak a hírműsorokban (21. ábra), azonban csak ritkán játszanak be kommentárt szocialista politikustól, a hír – szinte minden esetben negatív – értékelése a műsorvezető feladata.

21. ábra

